

завданням і функціям.

Основними завданнями, що повинні вирішуватись у процесі проведення функціонального обстеження мають бути:

- уточнення місії та конституційно й законодавчо закріплених цілей органу влади;
- визначення співвідношення між конституційно й законодавчо закріпленими цілями та нормативно визначеними завданнями й функціями органу влади з метою встановлення відповідності існуючій структурі;
- проведення класифікації нормативно визначених функцій за типологічними групами з метою застосування єдиного критерію для порівняння різноманітних функцій;
- проведення аналізу існуючих функцій з метою їх оптимізації;
- підготовка пропозицій щодо удосконалення структури органу влади, усунення дублювання функцій [2].

Функціональне обстеження слід проводити поетапно. У процесі його здійснення у районній державній адміністрації повинні бути ретельно опрацьовані такі законодавчо-нормативні акти як: Закони України «Про місцеві державні адміністрації», положення про управління районної державної адміністрації; положення про відділи; штатний розпис; типова структура управління. Результатом функціонального аналізу органу влади мають бути конкретні обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення його організаційно-функціональної структури.

Використані джерела

1. Методика проведення функціонального аналізу діяльності органів державної влади з урахуванням доцільності надання ними послуг. URL: [http:// www.microsoft.com/Ukraine/Government/Newsletters/DocFlow/3.mspx](http://www.microsoft.com/Ukraine/Government/Newsletters/DocFlow/3.mspx)
2. Функціональне обстеження органів державної влади в умовах реалізації адміністративної реформи. URL: file:///C:/Users/home%20848/Desktop/Funk_analiz_posibnik_final.pdf

Ярема Роман

(науковий керівник: д. н. держ. упр., доцент, професор кафедри менеджменту та публічного управління Толуб'як В. С.)

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ОТГ В УКРАЇНІ

Процес децентралізації влади, що розпочався в Україні у 2014 році, призвів до створення в 2015 році перших об'єднаних територіальних громад (ОТГ), які повинні стати базовим елементом ефективної системи влади в Україні.

На етапі створення ОТГ зустрілися з багатьма викликами, серед яких:

відсутність загальноприйнятих пріоритетів щодо забезпечення надання базових послуг мешканцям сіл які об'єдналися. Кожен орган місцевого самоврядування, який увійшов до складу ОТГ, до об'єднання мав власні пріоритети розвитку та власну систему цінностей щодо управління ресурсами. Після об'єднання ці пріоритети, обов'язково мають бути переглянуті та мають бути вироблені підходи до управління новими ресурсами, які утворилися в результаті об'єднання; збільшення кількості зацікавлених сторін, з якими потрібно узгоджувати прийняття різного роду управлінських рішень у межах ОТГ.

У більш широкому контексті громада повинна ефективно відповідати зовнішнім викликам, таким як глобалізація економіки, підвищення мобільності трудових ресурсів та пов'язаний з цим ріст безробіття, посилення міжнародної конкуренції за інвестиції та ресурси. Відповіддю на ці та інші виклики може стати перспективне (середньо- та довгострокове) планування ОТГ.

Увесь процес реформування держава стимулює консультативно та фінансово. Створюють центри розвитку місцевого самоврядування, а субвенції на розвиток інфраструктури громад торік було виділено 1 млрд. грн. Розмір субвенції у 2018 р. складає 1,9 млрд. грн. Кошти розподіляються між 665 об'єднаними громадами, створеними у 2015-2017 роках, пропорційно до площі території та кількості сільського населення у таких територіальних громадах з рівною вагою обох цих факторів [1]. Ці кошти спрямували на оновлення та будівництво доріг, шкіл, дитячих садків, закладів охорони здоров'я, центрів надання адміністративних послуг, на освітлення вулиць, придбання спеціалізованої техніки для комунальних потреб тощо. Пріоритетність витрат визначає сама громада.

Сьогодні добровільно об'єднані територіальні громади мають усі можливості й ресурси для повноцінного функціонування та розвитку. Вони беруть на себе повну відповідальність за всі сфери життя на власних територіях. Саме це є показником успішної й доцільної діяльності ОТГ і зміст реформи. За умови добросовісного виконання зобов'язань, підвищується ефективність використання бюджетних коштів, а це – прямий і правильний шлях до стабілізації соціально-економічної ситуації в усій країні.

Відповідно до середньострокового плану дій уряду, у 2020 році реформа децентралізації має завершитися. До цього часу місцеві ради базового рівня мають бути на 100 % об'єднані у спроможні територіальні громади, і відбудеться повний та безповоротний перерозподіл повноважень між органами місцевого самоврядування та державними органами виконавчої влади [3].

Проте, поряд з позитивними результатами на шляху децентралізації є чимало каменів для спотикання. На сьогодні В. Кузуб у процесі децентралізації виділяє п'ять проблем, які створюють ризики для успішної реалізації реформи [2].

По-перше, створення ОТГ у багатьох випадках не має підтримки з боку

широких верств населення. Громадяни не розуміють сам процес децентралізації, а також стикається зі спротивом з боку районних адміністрацій та місцевих рад, як перешкоджають утворенню ОТГ через страх втратити робочі місця та повноваження щодо змін в управлінні на користь громад.

По-друге, швидке збільшення кількості ОТГ без пропорційного збільшення обсягу субвенції на розвиток інфраструктури знижує мотивацію громад до об'єднання та їхні можливості щодо соціально-економічного розвитку.

По-третє, на сьогодні не врегульовано питання розподілу повноважень між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади загалом, а також функцій та повноважень між місцевими радами ОТГ та районними державними адміністраціями й районними радами.

Четверте. В утворених об'єднаних територіальних громадах немає належно підготованих робочих кадрів та спостерігається низька кваліфікація службовців місцевого самоврядування для виконання нових функцій. Це призводить до неефективного використання фінансових ресурсів територіальних громад, неспроможності освоїти кошти державних субвенцій на розвиток тощо.

П'яте. Враховуючи високі ризики корупційних дій щодо використання бюджетних коштів, актуальним є питання запровадження механізмів контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування з боку державних органів в першу чергу з боку громадськості.

Вирішення цих проблеми сприятиме розвитку ОТГ, що, в свою чергу, забезпечення надання якісних послуг громадянам сіл які об'єдналися та сприятиме їх економічному і соціальному розвитку.

Використані джерела

1. Аналіз розподілу субвенцій на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад у 2016-2017 рр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://feao.org.ua/wp-content/uploads/2015/11/2017-12-21-subvenciyi-infrastruktury-2016-2017.pdf>

2. Кузуб В. П'ять проблем децентралізації, або як стати господарем у своєму місті [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.pravda.com.ua/columns/2017/11/16/7162180/>

3. Фінансова децентралізація виконує поставлені завдання, – експерт про дані Моніторингу реформи за 9 місяців. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://decentralization.gov.ua/news/7222?page=2>